

към нея. Това сж, разбира се, само подготвителни работи и материяли за една монографска работа по този толкова интересен и заслужаващ внимание предмет. Неизчерпаемъ изворъ за такава работа представляватъ двата огромни тома отъ Геровата архива, издание на Бълг. Академия на наукитѣ (1911—1914 г.).

V. Славянофилитѣ въ услуга на българското просвѣщение. (Б. Другитѣ славянски комитети).

Добре известното у насъ С. Петербургско славянско благотворително общество възниква въ 1868 г., като С.-Петербургски отдѣлъ на Московския Славянски благотворит. комитетъ. Живѣщитѣ въ С.-Петербургъ членове на Моск. Слав. комитетъ съставили въ 1867 г. изъ своята срѣда разпоредителенъ комитетъ за достойно посрѣщане на славянскитѣ гости, които идѣли отъ всички краища на славянския свѣтъ да посетятъ достопамятната етнографска изложба въ Москва и да присѣтствуватъ на свикания по тоя случай славянски съборъ (съѣздъ), изигралъ толкова важна роля въ историята на междуславянскитѣ отношения. Следъ заминаването на славянскитѣ гости, петербургскитѣ членове на Моск. комитетъ, по мисълъ на Вл. Ив. Ламаиски, продължавали да се събиратъ на съвѣщания, а въ 1868 г. отъ този кръжецъ петербургски славянофили се образувалъ Петербургскитѣ Отдѣлъ на Московския комитетъ.

Дейността на Отдѣла е била насочена въ първо време почти изключително къмъ задоволяване нѣкои духовни нужди както на южнитѣ, тъй и на западнитѣ славяни. Политически въпроси сж били изключени. Но бурнитѣ събития на Балканитѣ презъ 70-тѣ години скоро и тѣхъ налагатъ на вниманието и грижитѣ на комитетитѣ. Първи председател на Отдѣла е билъ добре известниятъ славянски историкъ А. Ф. Гилфердингъ. Презъ течение на първата година броятъ на членоветѣ му нарасълъ до 240, а пари били събрали около 10 хил. руб. Отдѣлтѣ, подобно на Московския комитетъ, разпращалъ безплатно книги (предимно учебни и съ религиозно съдържание), учредилъ награди за научни трудове, грижилъ се за пресѣлващитѣ се въ Русия славяни (предимно чехи), уреждалъ публични сказки за славянството и славянскитѣ дѣла, открилъ нѣколко нови училища въ славянскитѣ земи.

При Отдѣла е била учредена особена „издателска комисия“ за издание на книги. Отъ раннитѣ издания на Отдѣла заслужаватъ отбелязване: „Славянскій Сборникъ“ (3 тома, 1875—77),